

**Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та
соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського**

СИЛАБУС
навчального курсу

ВСТУП ДО ФІЛОСОФІЇ

Спеціальність – 033 філософія

Освітній ступінь – бакалавр

Форма навчання – денна

Форма підсумкового контролю – залік

Викладач – Чорна Лариса Сергіївна – кандидат філос. наук, доцент

Телефон – 0935773897

E-mail: l.chorna1605@gmail.com

Години консультацій – четвер 13:00 – 14:20 (208 ауд.)

2021-2022

Освітньо-кваліфікаційна програма	
Кількість кредитів	4
Рік навчання	1
Семестр	1
Компонент освітньої програми	Обов'язковий компонент (ОК)
Мова викладання	Українська
Формат курсу	Денна / заочна форма навчання
Опис дисципліни	
Загальна кількість годин	120
Обсяг курсу	34 годин аудиторних (з них: 16 годин лекцій; 18 годин практичних занять), 86 години самостійної роботи.
Мета курсу	<ul style="list-style-type: none"> - визначення сутності, функцій та предмету філософського знання; - ознайомлення з основними завданнями, джерелами та літературою філософії як науки; - розвиток навичок наукового аналізу, спрямованих на забезпечення самостійного осмислення закономірностей філософського мислення; - оволодіння студентами практичних навичок роботи з філософськими джерелами і науково-філософською літературою; - вироблення вміння правильно оформляти методологічний і технічний інструментарій науково-філософських досліджень; - вироблення науково-філософського бачення суспільних явищ, подій, тенденцій минулого та сучасного; - формування умінь критично аналізувати отриману з різних джерел філософську інформацію, самостійно трактувати її, застосовувати набуті знання з філософії для орієнтації в громадсько-політичному житті та оцінки суспільних явищ і подій; - виховання національної і громадської свідомості, формування толерантного, неупередженого ставлення до інших народів, утвердження ідеалів філософського гуманізму у майбутніх фахівців.
Електронний ресурс	Zoom. Discord

<p>Формування програмних компетентностей</p>	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК9. Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді. ЗК11. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК12. Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів). ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>СК2. Здатність виокремлювати специфіку філософського знання та змістові відмінності філософії від інших форм мислення. СК5. Здатність аналізувати сучасні філософські проблеми та вчення. СК8. Здатність оперувати філософською термінологією для розв'язання професійних завдань. СК11. Здатність застосовувати в професійній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання. СК12. Здатність дотримуватися в професійній діяльності норм інтелектуальної доброчесності. СК13. Здатність брати участь у наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії. СК14. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності. СК15. Знання категорій, інструментарію філософського дослідження феномену культури, специфіку різноманітних форм існування культури як історико-філософського процесу, знання щодо культурного буття людини, головних напрямів соціально-філософської думки, філософських теорій суспільного розвитку.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури. ПР2. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію. ПР5. Спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.</p>

	<p>ПР12.Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.</p> <p>ПР13.Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.</p> <p>ПР14.Уникати симуляцій, плагіату та інших виявів академічної недоброчесності у сфері професійної діяльності або навчання.</p> <p>ПР15.Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й толерантності.</p> <p>ПР19. Використовувати у професійній діяльності розуміння основ людського мислення, застосовувати методи класичної і некласичної логіки, будувати систему доведень і спростувань.</p>
--	--

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі					
		л	с	ла б.	нд .	с. р.		л	с	таб.	нд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1.													
Тема 1. Філософія, її походження, предмет та функції.	13	2	2			9							
Тема 2. Філософія буття (онтологія).	12	2	2			8							
Тема 3. Проблема пізнання у філософії.	12	2	2			8							
Тема 4 Філософія науки та наукове пізнання.	13	2	2			9							
Тема 5. Свідомість як філософська проблема.	11		2			9							
Разом за змістовим модулем 1	61	8	10			43							
Змістовий модуль 2.													
Тема 6. Основні проблеми	12	2	2			8							

філософської антропології.													
Тема 7. Соціальна філософія.	12	2	2			8							
Тема 8. Філософія історії.	11		2			9							
Тема 9. Культура та цивілізація. Глобальні проблеми цивілізації.	13	2	2			9							
Тема 10. Філософія культури та аксіологія.	11	2				9							
Разом за змістовим модулем 2	59	8	8			43							
Разом	120	16	18			86							
Літературні джерела	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бичко І.В., Бойченко І.В., Табачковський В.Г. Філософія. — К., 2001. 2. Бичко А.К., Бичко І.В., Табачковський В.Г. Історія філософії. — К., 2001. 3. Вступ до філософії (ред. Г.І. Волинка). — К., 1999. 4. Герасимчук А.А., Тимошенко З.І. Курс лекцій з філософії. — К., 1999. 5. Горак Г.І. Філософія. — К., 1997. 6. Діденко В.Ф. Філософія: проблеми, категорії, теорії. — К., 1996. 7. История философии (ред. Мапельман В.М.). — М., 1997. 8. Канке В.А. Философия. — М., 1996. 9. Петрусенко В.Л. Філософія. — К., 2001. 10. Причепій Е.М., Черній А.М. Філософія. Навч. посібник. — К., 2000, 2005. 11. Радугин А.А. Философия. Курс лекцій. — М., 1996. 12. Шевченко В.І. Філософія: історія і сучасність. — Чернігів, 1996. 13. Філософія. Навч. посібник (ред. Надольний І.Ф.). — К., 1997, 2001. 14. Філософія. Курс лекцій (ред. Надольний І.Ф.). — К., 2000. 15. Філософія. Підручник (ред. Заїченко Г.А.). — К., 1995. 												

16. Філософія. Курс лекцій (ред. Бичко І.В.). — К., 1993, 1995.
17. Философия. Учебник (ред. Губин В.Д.). — М., 1996.
18. Філософія. Підручник (ред. Горлач М.І.). — К., 2000.
19. Антология мировой философии. — М., 1969-1972.
20. Мир философии. Книга для чтения в 2-х томах (сост. Гуревич П.С., Столяров В.И.). — М., 1991.
21. Хрестоматия по философии (сост. Кохановский В.П., Яковлев В.Л.). — Ростов-на-Дону, 1997.
22. Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Хрестоматія. — К., 1996.
23. Історія філософії України. Хрестоматія. — К., 1993.

Довідкова:

1. Философский энциклопедический словарь. — М., 1989.
2. Філософський словник. — К, 1986.
3. Современный философский словарь. — М., 1996.
4. Краткая философская энциклопедия. — М., 1994.
5. Современная Западная философия. Словарь. М.: ТОН-Остожье, 1998. — 544 с.
6. Современная философия: Словарь и хрестоматия. — Ростов/Д, 1995.
7. Мир философии. Книга для чтения: в 2-х частях. — М, 1991.

Підручники і посібники:

1. Андрущенко В., Михальченко М. Сучасна соціальна філософія: курс лекцій. — В 2-х тт. — К., 1993.
2. Антология мировой философии в 4 томах. Т. 1. Философия древности и средневековья. Ч. 2. — М.: Мысль, 1969.
3. Антология мировой философии в 4 томах. Т. 2 Европейская философия от эпохи Возрождения по эпоху Просвещения. — М.: Мысль, 1970. — 776 с.
4. Алексеев П.В., Панин А.В. Философия: Учебник для вузов. — М., 1996.
5. Барбулин В.с. социальная философия. Учебник: В 2-х частях. — М., 1993.
6. Введение в философию: Учебник для вузов: В 2-х частях. — М., 1989.
7. Герасимчук А.А., Тимошенко З.І. Філософія: Курс лекцій. — К., 1999.
8. Горський В.С. Історія української філософії: Курс лекцій. — К., 1996.
9. Горак Г.І. Філософія. — К., 1997.
10. Гусев В.Г. Історія західноєвропейської філософії 15 – 18 ст. Курс лекцій: Навчальний посібник. — К., 1996.

11. Діденко В.Ф. Філософія: проблеми, категорії, теорії. Навч. Посібник. – К., 1996.
12. Історія філософії / За ред. Бичко А.К., Бичко І.В., Табачковського В.Г. – К., 2001.
13. Історія філософії в Україні: Підручник / За ред. М.Ф.Тарасенка. – К., 1994.
14. Історія філософії на Україні. / Гол. ред. В.М.Нічик. – К., 1987. – Т. 1. Філософія доби феодалізму. – 399 с.
15. История философии. Т.1. / Под ред. Г.Ф.Александрова и др. – М., 1941. – 490 с.
16. Краткий очерк истории философии. – М., 1985.
17. Немировская Л.З. Философия. Учебное пособие. – М., 1996.
18. Нестеренко В.Г. Вступ до філософії: Онтологія людини. – К., 1995.
19. Радугин А.А. Философия. Курс лекций. – М., 1996.
20. Рассел Б. История западной философии. – М., 1959.
21. Спиркин А.Г. Основы философии: Учебное пособие. – М., 1988.
22. Філософія: Навчальний посібник / За ред. І.Ф.Надольного. – К., 1997.
23. Філософія: Підручник / За ред. Г.Заїченко. – К.: Вища школа, 1995. – 454 с.
24. Філософія. Конспект лекцій. – Одеса: Спектр, 1999. – 98 с.
25. Філософія. Курс лекцій: Навчальний посібник / за ред. І.Бичка. – К.: Либідь, 1994. – 576 с.
26. Філософія / За ред. В.Арутюнов та ін. – К.: КНУ, 1999. – 184.
27. Філософія / За ред. І.Бичка. – К.: Либідь, 2001. – 408 с.
28. Філософія: короткий виклад. Навчальний посібник. / За ред. С.П.Щерби та ін. – К.: Кондор, 2003. – 352 с.
29. Хрестоматія по истории философии. В 3-х ч. – М.: Гуманитарный издательский центр ВЛАДОС. - 1997. – 448 с.

Додаткова література:

1. Гегель Г.В.Ф. Эстетика. В 4-х томах. Том 1. – М.: «Искусство», 1968. – 312 с.
2. Гёте И.В. Избранные философские произведения. – М.: Наука, 1964. – 520 с.
3. Жук А.В. Співвідношення віри та розуму в західноєвропейській філософії Середньовіччя. // Мультиверсум. – Вип. 5. – К.: Укр. Центр духов. культури, 1999. – С. 27-38.
4. Кант И. Сочинения в шести томах. / Под общ. ред. В.Ф. Асмуса, А.В. Гулыги, Т.И. Ойзермана. – М.: Мысль, 1966. – Т. 5. – 564 с.
5. Лосев А.Ф. Философия. Мифология. Культура. – М.: Политиздат, 1991. – 525 с.

	<p>6. Самосознание европейской культуры XX века: Мыслители и писатели Запада о месте культуры в современном обществе. – М.: Политиздат, 1991. – С. 352-364.</p> <p>7. Ницше Ф. Так говорил Заратустра. – М., 1990.</p> <p>8. Пригожин И., Стенгерс И. Порядок из хаоса: Новый диалог человека с природой. – М.: Прогресс, 1986. – 432 с.</p> <p>9. Фрейд З. Художник и фантазирование. – М.: Республика, 1995. – 400 с.</p> <p>10. Швейцер А. Мировоззрение индийских мыслителей. Мистика и этика. // Восток – Запад. Исследования. Переводы. Публикации. – М.: Наука, 1988. – С. 205-233.</p> <p>11. Юнг К.Г. Аналитическая психология. – СПб, 1994. – 136 с.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси в Інтернеті</p> <p>Бібліотека ім. В. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua.</p> <p>Бібліотека філософських першоджерел і критики http://philosophy.ru/library/losef/antaesth/index.html</p>
<p>Політика дисципліни та оцінювання</p>	<p style="text-align: center;">Студент має право:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад предмету, змісту першоджерел; - вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять; - відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку; - отримати індивідуальні консультації у викладача. <p style="text-align: center;">Студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин; - брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача; - виконати індивідуальне завдання - самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається. - набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів. <p style="text-align: center;">Політика щодо дедлайнів та перескладання.</p> <p>Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави</p>

	<p>(довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view)). У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.</p> <p>Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.</p>																												
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використуватися під час викладання курсу</p>	<p>Словесний (пояснення, розповідь, лекція, дискусія); наочний (ілюстрації, демонстрації); робота з книгою (читання, конспектування, вивчення, реферування, цитування, виклад, складання плану); відео-методи (перегляд); практичний. Робота в бібліотеці та з науковими інтернет-джерелами. Підготовка презентацій, індивідуальних навчально-дослідних завдань. Аналіз відео-метаріалів. Робота в системі Zoom</p>																												
<p>Оцінювання</p>	<p style="text-align: center;">Шкала оцінювання</p> <table border="1" data-bbox="534 1173 1370 1668"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка за шкалою ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="5">зараховано</td> </tr> <tr> <td>83 – 89</td> <td>B</td> <td rowspan="2">добре</td> </tr> <tr> <td>75 – 82</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>68 – 74</td> <td>D</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>60 – 67</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>35 – 59</td> <td>Fx</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0 – 34</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно	зараховано	83 – 89	B	добре	75 – 82	C	68 – 74	D	задовільно	60 – 67	E	35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS			Оцінка за національною шкалою																									
		для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку																										
90 – 100	A	відмінно	зараховано																										
83 – 89	B	добре																											
75 – 82	C																												
68 – 74	D	задовільно																											
60 – 67	E																												
35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																										
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																										